

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

729. An, & qualiter potestas conferendi sit penes possessorem carentem proprietate juris conferendi isque valide conferat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Prælatu naturaliter mortuus, & taliter suspensus five excommunicatus, Lott. *loc. cit.* n. 16. & Francus in *cit. cap. unicum* n. 2. vide dicta de electione in *quest.* num excommunicato non tolerato competat jus suffragii.

2. Respondeo secundò: si tamen denunciatus non est, adeoque toleratus, potest conferre (tamen si propter taliter etiam excommunicatum collatarium vel electum collatio & electio passiva sit irrita. Laym. *paulò post citand.* citans Suar. *de cens. d. 13. s. 1. n. 26.* vide dicta de eligendis) quia per talem facta valent; cum non sit privatus nec potestate hac, nec ejus exercitio, proutquam sit declaratus, idque propter *Extrav. Martini. v. ad evitanda. Paris. de resign. l. 1. q. 7. nu. 17.* Laym. *in c. dilectus. de consuetud. Castrop. loc. cit.* Passerin. *de elect. c. 10. nu. 640.* juxta quamplurimas Rota *decis.* ab ipso citatas. Proceditque idipsum etiam respectu illorum collatariorum, quibus nota est excommunicatio collatoris, modò ea de ceterò non sit denunciata seu notoria. Garc. *Garc. p. 5. c. 4. n. 313.* Item procedit, etiam si collator talis non denunciatus & notorius, de ceterò sit excommunicatus publicus. Suar. *tom. 5. de cens. d. 14. s. 2. n. 3.* Sayr. *de cens. l. 1. c. 6. n. 3.* Gomef. *de expect. n. 60.* Ugolin. *Covar. &c. apud Garc. loc. cit. nu. 323.* contra eundem Garc. hoc nixum fundamento; quòd licet acta à judice excommunicato publico, non tamen denunciato aut notorio aut publico percussore Clerici ad instantiam seu petitionem partis sint valida, etiam si pars sciat esse excommunicatum; cum vi *Extrav. ad evitanda.* non teneamur vitare hujusmodi excommunicatum; facta tamen ex officio à tali excommunicato publico non valeant stante jure antiquo, in quò, quòd ad hoc nihil innovat dicta *Extrav.* jam verò collatio sit quædam donatio, & conferens procedat ex officio, & non ad instantiam partis, ac proinde nulla ei gratia aut favor competat; quòd fundamentum tamen falsum est; cum licet procedat ex officio, sit tamen obligatus ad hoc officium exercendum, dum persistit in possessione conferendi beneficia; & collatio non tam est favor conferentis, quàm illorum, quibus beneficia conferuntur: quibus proinde, dum excommunicati sunt vi *Extrav. ad evitanda.* nullus competat favor, adeoque facta excommunicatis collatio, non secus ac facta de his electio, est invalida.

3. Respondeo tertio: idem, & multò magis dicendum de excommunicato occulto; nimirum ejus acta, sustinenda. Zoësius *ad lit. de elect. n. 11.* citans plures. *Castrop. cit. n. 12.* Idem cum *Castrop.* (etsi excommunicatum toleratum cum occulto confundat) tradit Lott. *loc. cit. n. 18.* ubi ex Abb. *in c. si vere. de sent. excomm. n. 9.* & Socino *in c. sacris. tit. eodem. n. 88.* excommunicatum toleratum dicit, qui occultus est (qualiter tamen in ordine ad validam collationem occultus non censetur ex ignorantia solius collatarii, ut *ibidem n. 19.* Lott. ex Socino *loc. cit.*) & num. 24. ubi ex Bonacin. *tr. de cens. d. 2. q. 4. p. 5. propos. 2. n. 6.* & aliis excommunicatum toleratum seu occultum validè conferre, & hinc cavendum à Rota *decis. 534. n. 2. p. 1. in recent.* supponeat collationem non valere, etsi excommunicatio collatoris esset occulta, nisi forrè intelligenda de occulta soli collatario; subdit tamen Lott. *n. 25.* si loquamur de collatione beneficii, quæ jure aliquo singulari spectat ad aliquem privatum, atque ita ratione publici officii, hoc ca-

su nulla est differentia inter occultum & manifestum excommunicatum, vel inter ea, quæ tendunt ad ejus favorem, & ea, quæ ab ipso procedunt in favorem alterius. citat pro hoc Abb. *in c. postularis. de Clerico excommunicato.* Jo. And. Innoc. *Cassad. &c.* consentit quòd ad hoc cum Lotterio *Garc. p. 5. c. 4. n. 314.* Et de tali excommunicato occulto intelligendus videtur *Paris. l. 1. q. 1. n. 16.* ubi: collatio facta ab excommunicato occulto non valet; citans pro hoc *c. cum inter. de elect.* Archid. *in c. nullat. dist. 60. & n. 17.* ubi: idque etiam, si collator ignoraret se excommunicatum. Gl. *in c. penult. de Clerico excommunicato.* Abb. *in c. postularis. de appell. &c.* Verùm hæc Lotterii doctrina non subsistit cum dictis *q. ante hanc tertiam, limitatione tertiam.* ex *Castrop.* Quin etiam, quòd idem dicendum sit, nimirum valere gesta per talem, adeoque & factam ab eo collationem, sic exigente necessitate & utilitate publica, qui est excommunicatus denunciatus & notorius quidem alibi, in loco tamen exercitii, & actus habendi habetur pro non excommunicato, ex Abbate & Zoësius dictum fuit alibi, ubi actum, qualiter excommunicatus possit eligere, quæ revivenda; quia pleraque pari modo procedunt de collatore ex collatione; ubi etiam, qualiter suspensus aut interdictus eligere possit, quæ facile ad collatores quoque applicari poterunt; vide etiam Card. de Luca *de benef. d. 23.* ubi: qualiter excommunicato toto aliquo Capitulo, vel aliquibus Capitularibus tantum, competat conferre.

Quæstio 729. An, & qualiter possit conferendi sit penes possessorem carentem proprietate juris conferendi, isque validè conferat?

1. Respondeo: præter dicta superius de eo, qui abique proprietate est in possessione præsentandi, posse illum, qui re ipsa non habet proprietatem juris conferendi, est tamen in possessione bonæ fidei conferendi, licitè & validè conferre. *cap. cum Ecclesia Sarrina. c. cum olim. de causa possess. & propriet.* & Gl. *ibi cum commun. DD. Castrop. de benef. d. 2. p. 28. n. 1.* Garc. *p. 5. c. 5. à n. 1.* Tond. *in qq. benef. p. 3. c. 116. n. 11.* Lott. *l. 2. q. 45. n. 2.* ubi citans pro hoc plures, quòd dicta quasi possessio factis suffragetur provisò, etiam si non doceatur de proprietate, eò quòd, ut ait num. 6. is, qui possidet, inspecto præsentè statu, plenius jus habet, quàm considerari possit in quocunque alio, qui non possidet, præterdique proprietatem. Et quando agitur de hac quasi possessione conferendi, & inde causato ultimo statu, non attenditur quivis anterior status contrarius, quòd sit, ut manuteneri debeat, qui postremo loco possidet, etiam si constaret non tantum de anteriore possessione, si- ve quòd alius ante fuit in possessione conferendi, sed & de proprietate pertinente ad alium, satis sit, non detegi dolum seu malam fidem, ita ut in hoc casu sola opinio pertinentiæ præbeat titulum; unde etiam in reservacionibus & mandatis Apostolicis, in quibus reservantur, vel mandantur provideri beneficia spectantia ad collationem, præsentationem, electionem aliorum, non habetur in consideratione proprietatis illorum jurium, sed simplex & nudum exercitium, atque ita simplex & nuda possessio. Lott. *l. 2. q. 34. n. 26. & 27.* citans *Cassad. Simonet. Gregor. &c.* limitat tamen hoc ipsum Lott. *cit. q. 45. nu. 13.* ubi: quòd existimet, hanc

hanc possessionem non prodesse, si lis esset inter ipsos collatores, & illico ostenderetur clandestina & precario habita collatio. Et si secus sit, & neutra harum exceptionum admittatur, si lis est inter solos provisos, ita ut in hoc casu ex parte hujus possessionis probanda non sit scientia alterius.

2. Ampliatur autem responsio primò, ut procedat, dum quis tantum est possessor bonæ fidei in consequentiam, & non principaliter, v.g. dum est in possessione bonæ fidei, etiam citra proprietatem, castri, villæ, majoratus, dignitatis, beneficii, quibus annexum est (aut bonæ fidei annexum esse creditur, nimirum probabilibus rationibus, & possessione nititur hæc annexitas) jus conferendi, eligendi, præsentandi, etiam si nunquam adhuc conulerit, præsentarit &c. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. nu. 9. 15. 20. citans Bellam. conf. 700. Lamb. de jurep. p. 2. l. 1. §. 9. n. 2. Navar. conf. 2. de jurep. &c. modo tamen talis dignitas vel beneficium non sit reservata; tunc enim, quantumcumque bonæ fidei possideantur dignitas vel beneficium, præsentatio, collatio erit nulla propter decretum irritans, quod inficit & annullat titulum & possessionem, & sic caret omni effectu & juris adminiculo. Garc. n. 20. & 21. citans Simonet. de reserv. q. 44. Gigas de intrusio. n. 97. Gonz. gl. 15. nu. 95. &c. idque etiam si possessor beneficii esset bonæ fidei, quia & ipse, & is, à quo illud accepit, reservationem ignorarunt: decretum siquidem irritans afficit etiam ignorantes, & acquisitionem fructuum impedit. Garc. nu. 22. & 23. contra Ru. de Falcon. de reserv. q. 4. effectu 26. Agid. decis. 66. Navar. loc. cit. & alios. Et contra intrusum in beneficio reservato, nisi titulum habeat à Papa, sit condemnatio fructuum à die intrusionis. Garc. num. 24. citans Pontan. de spolio. l. 4. n. 24. Mandos. conf. 34. num. 10. Bellam. in c. gravis. de restit. spoliat. Papanzon. Caputaq. &c. quamvis aliàs non fiat condemnatio fructuum, nisi à die motæ litis, id est, à tempore citationis legitime executæ, etiam in spolio, nisi constet de mala fide. Garc. n. 25. citans Mandos. Bellam. &c. vide de his fusè Garciam à n. 27.

3. Ampliatur secundò, ut procedat, dum quis est hæres, vel etiam Successor defuncti, quem constat fuisse in possessione juris conferendi, ita ut quasi possessio defuncti seu antecessoris sufficiat. Castrop. loc. cit. Garc. nu. 37. & 37. citans Lamb. p. 1. l. 2. q. 3. n. 22. Gutt. conf. 3. n. 2. &c. contra Gabriel. & alios, volentes quasi possessionem juris seu conferendi sine actu à successore in successorem non transire, nec acquiri à successore; jura enim & possessio jurium incorporalium defuncti transeunt in heredem seu successorem, & continuatur possessio in successore sine nova apprehensione aut novo exercitio. Castrop. Garc. l. cit. juxta doctrinam Baldi in l. in suis. ff. de liberis & posthumis. oppositio 4. & Rotæ in una Benevent. census 13. Junii 1594. quam refert Garc. n. 44. & Tiraquell. quem citat Garc. nu. 39. adde, quòd possessio talis juris præsentandi vel conferendi retinetur per Ecclesiam seu dignitatem, etiam mortuo Prælato. Garc. n. 38. citans Felin. in c. constitut. de rescript. num. 19. Lamb. p. 3. l. 2. q. 11. n. 9. Cassad. decis. 7. n. 13. de causa poss. & propriet. & Rotam.

4. Ampliatur tertio, ut procedat, etiam si ante præsentationem, electionem, collationem lis mota sit super proprietate juris præsentandi vel conferendi; quia possessor ob litem motam de proprietate non debet carere fructibus possessionis, jux-

ta c. 1. ut lite penden. in 6. Castrop. loc. cit. num. 3. Garc. ab eo citatus p. 5. c. 6. nu. 22. cum aliis ab eo relatis. Secus tamen est, ubi lis moveretur super possessione; tunc enim, cum utriusque litigantium sit æquale jus dubium, & uterque in solidum providere nequeat, expectandus erit litis eventus. Auctores iidem.

5. Atque ex his jam sequitur, quòd provisos à possessore tali præferendus est proviso à proprietario, juxta cit. c. cum Ecclesia Sutrina. & c. cum olim. de causa poss. & prop. Tond. p. 3. c. 166. n. 11. Garc. loc. cit. n. 4. citans Abb. in c. consultationibus. de jurep. Staph. de lit. gratia. tit. de modo & forma impet. § 4. n. 7. Covar. qq. pract. c. 18. n. 2. Paris. de resign. l. 7. q. 23. n. 40. qui dicat sic apud omnes esse receptum. Gutt. conf. 4. nu. 34. & plures alios præter plures Rotæ decis. & hujus ratio data sub initium quaestionis ex Lotterio.

6. Verùm hæc illatio limitanda primò; ut non procedat, dum ante factam præsentationem, collationem &c. constitisset de proprietate, seu declaratum fuisset, proprietatem spectare ad alterum; jam enim sicut is, qui eousque fuerat possessor bonæ fidei, præsentare vel conferre non potest, ita etiam, si facta hac declaratione proprietatis post præsentationem vel electionem jam factam ante institutionem, tamen vel confirmationem ab eo præsentati vel electi, procedi non potest; quia proprietas absorbet possessionem. Castrop. loc. cit. n. 2. citans Lamb. p. 1. l. 2. q. 2. n. 6. Covar. qq. pract. c. 14. n. 2. Garc. n. 45. citans insuper Ienoch. Decium. Gutt. & plurimos alios, cum plura us Rotæ decis. Si verò prius post factam à tali possessore collationem manifestetur seu declaretur proprietas spectare ad alium, collatarius, etiam si nondum consecutus est possessionem, nequaquam removeri debet; sicut nec institutus aut confirmatus ante dictam declarationem; cum per collationem, non secus ac per confirmationem, & institutionem, etiam ante possessionem, acquiratur jus perpetuum in beneficio. Nec obstat, quòd proprietas absorbeat possessionem; quia id intelligitur respectu futurorum eventuum, nimirum collationum, institutionum, confirmationum deinceps faciendarum, non autem respectu præteritorum, ut patet ex cap. cum Ecclesia Sutrina. Garc. n. 57. & 58. Lott. l. 1. q. 34. n. 32. Castrop. cit. n. 2. contra Gabriel.

Questio 730. Quid si ergo proviso à tali possessore objiciatur resistentia juris, per quam ille redditus sit inhabilis istius possessionis conferendi?

1. **R**espondeo primò; hac resistentiâ suppositâ, dubium non est, exigi titulum, ita ut non sufficiat sola possessionis probatio. Lott. cit. q. 45. nu. 17. citans c. si diligenti. de prescript. c. 1. cod. tit. in 6. c. 2. de restit. spoliat. in 6. Beroum in c. 1. de restit. spoliat. & Verall. decis. 296. n. 4. p. 1. Observandum autem est, aliud esse jus resistere; aliud jus non assistere; tunc enim jus dicitur resistere, quando actus expressè improbat per legem, vel à ratione in lege expressa, utpote quæ legi ipsi æquiparatur, ut Gl. in c. ut litigantes. v. statumimus. de off. Ordinari. in 6. Et hujus resistentiæ juris tota vis & effectus illuc vergit, ut reddat personam incapacem possessionis, ut Lott. loc. cit. n. 27. & l. 2. q. 13. num. 38. ex Covar. var. resol. l. 1. c. 17. n. 7. non assistere autem tunc dicitur jus non solum, quando nihil di-